

LA CAMPANA DE GRACIA

AVUY EN DIA.

—Diu que anirém tan bé...
 —Que 'l *Diari* ho porta....

• • • • •

BATALLARAS

A Deva, volent obsequiar al Terso, 'l van rebre ab lo tamborino, y ab lo... *pito*.
Los carlins son tant palurdos, com aquella part de pbúlich de tarde, que al tractar de aplaudí als actors, los xiula.

Un capellá anava á comensar un sermó. Pero al observar desde dalt de la trona que 'ls dos sexes estavan barrejats en l' iglesia, y volent indicar que 'ls homes se possessin al cap-de-vall y las donas al-cap-demunt, exclamá ab tota formalitat.

—«La mescla dels dos sexes, cristians, no es gayre decorosa: aixís donchs faldillas amunt y calsas avall!»

En l'arch del carrer d'Alcalá, aixecat per las senyoras de Madrid al costat de la estatua d'Espanya, hi havia la de l' *Abundancia*.

Als dos dias de ser D. Alfonso á Madrid, havia rebut mes de 2000 sollicituts, demanantli caritat.

(*Extret de la Correspondencia d'Espanya.*)

Dugas noticias publicadas en un mateix número del *Diari de Barcelona*.

Se llegeix en la última hora del dimars al dematí:

«La crónica de la guerra civil veurá aumentat lo número de sas narracions ab la de la entrada dels carlins en la vila de Granollers.

«Los ulls se tancan en aquets instant pera no veure l'espectacle que ofereixen los que 's diuhen defensors de la patria y de la religió. La violació y 'l sequeig, l' incendi y l' assassinat guian sos passos, y 'ls pacífichs habitants de la vila de Granollers, se veuhen robats en sos interessos, en sas vidas y en sas honras.

En una correspondencia de Girona, en que 's dona comte de la visita feta á aquella ciutat pèl general Campos, s' hi llegeix:

«Lo general se mostrá molt complascut de la visita, y en sa contestació patriótica, y elevada, manifestá entre otras cosas, que encare qu' ell no temia la guerra, desitjava ardentment la pau pera la patria, per lo qual autorizava perquè 's digués que ab certas condicions estava ell disposat á celebrá un conveni ab los carlistas.

Bé: parlem de tot: en concepte de vostés qui té mes rahó ¿en Fernandez dit Napoleon ó bé 'ls Srs. Moliné y Albareda?... ¿No veuhen? L' un va serhi primer; pero l' altre ja era fotógrafo de la Real Casa.....

—¡Ah! 'ns parla dels remitits?... dirán vostés.

—Si senyors, dels remitits ¡que! ¿per ventura una cosa semblant deixa de tenir nna importancia immensa?... Jo crech que fins lo corresponçal del *Times* está en lo cas d' enviar al séu periódich un telégrama que digui poch mes ó menos:

—«Entre 'ls partidaris de la nova situació hi despuntan dos partits: lo dels tradicionalistas, capitanejat pèls Srs. Moliné y Albareda, y 'l dels matiners, pèl Sr. Fernandez dit Napoleon. Si 'ls dos partits arriban á conciliar-se, es fácil que s' acabin los carlins.

Dillun-, gran funció á Romea, á benefici del Sr. Fontova.

Programa: «*Lo ferrer de tall y 'l Violet de Sant Guim.*»

Ja 'u saben donchs: si volen serhi á temps no s' adormin, que ja sab tothom que D. Lleó Fontova, en quan á caracterisarse com cal y fer esqueixar de riure, es lo lleó del teatro catalá.

Un curios ha observat que la forma de la península ibérica es la de la pell de un bou.

¡Una pell!... lo qual vol dir qu' estém destinats á ser escorxats.

¡Un bou!... Y que ningú t'è de treure 'ns las banyas de la testa.

Una de las cosas mes engrescadoras que deyan los gobernants d' are, avants de ser al poder, era que volian y desitjavan una monarquia á la *inglesa*.

Una de las primeras cosas que han fet al serhi, ha sigut suspendre 'l jurat, institució inglesa per excelencia.

Promesa no complerta es un deute.

Y un deudor.... t'è *inglesos*; pero son d' una altra manera.

Als que diuhen que 'l catalá es un dialecte derivat del castellá, se 'ls pot donar la següent traducció literal de un cantar:

«*Es un gato de los frailes,
ojos verdes me hace ver:
en fin: la sabe muy larga:
fumemos el campo de él.*»

ALS DIVUYT ANYS.....

«Ahir disset anys tenia,
avuy divuit n' hi fet ja...
¡Qui á mi m' empeta la basa!...
Ancho es el mundo... á gozar.»

«Avuy no estich ja pèls llibres,
avuy cartetas y daus
y ruietas.... y minyonas
y emancipacion social.

«Fins are hi sigut un manso...
Res... un pollastre aixelat...
tot lo dia dins de casa,
la gabia per tot estar.

«Menjant l' escudella y l' olla
y 'l platillet per entrant,
formatje d' Holanda al últim
y alsantme fent la mistat.

«*Nada... nada... m' emancipo:*
avuy ja tinch divuit anys....
lo bigotet ja 'm sombreja:
vull veure 'l mon pr' un forat.

«No estich per retirar d' hora
desd' are no se 'm fa tart:
tinch la clau de l' escaleta
y á mes del pis tinch la clau.

Ab aixó vingan tiberis
y amors á la llum del gas,
vinga la cuina fransesa
vingan bifechs y champany.

«A Mabil y al Ramillete
bèn prompte 'm coneixarán...
hi tinch d' armar cada *trueno*
que 'l de baix se 'n 'nirá á dalt.

«¡Ah, si... si... perquè 'l sé jove
diuhen que un cop ha passat
no torna á venir.... no torna...
Un cop y prou... ja se sabl...»

«Donchs aprofitarse y apa!...
Minyonas jo surto al camp...
Europa... miram.... jo surto
me veus bè?... Donchs ja 'm veurás!»

Aixís pensava jo un dia...
Aixís tothom ha pensat...
¡Quina llástima que l' home
pensi així al sé als divuit anys!

P. K.

REPICHIS

Lo *Gobern*, periódich de 'n Topete, ha desparegut del estadi de la premsa.

¿Per qué?

Qualsevol al saberho 's creurá que aquesta situació *mirava contra 'l GOVERN*.

FABULETA.

Per dir en Quim vritats en un diari á Ceuta se 'n vá anar de presidari: y 'n Pahuet per mentir á trotxe y motxe, vesteix com un senyó, y passeja ab cotxe.
Ja veuhen á la curta ó á la llarga que la vritat amarga.

Un d' aquest dias no tenint quartos, un se'n vá á casa de un cansalader ab un feix de diaris.

—¿Vol comprarme aquests diaris? pregunta al passar la porta.

—¿Hi ha 'l Brassi entr'ells? diu lo cansalader.

—Si senyó: hi há 'l Brusi, fins lo d' avuy.

—Donchs ja se 'ls pot entornar.

—Ay... ay perquè?

—Home que no véu que 'ls articles de'n Mañé m' encomanarian ranció á la cansalada fresca?

SANTS.

¿Quin es lo sant que no es tot mel?—Sant *Mel-y-ton*.

¿Y 'l que ja no pot ser mes de lo qu' es?—Sant Máximo.

¿Y 'ls tres sants millors per una sarsuela bufa?—Sant Crispin, Santa Crispina y Sant Crispiriano.

¿Y 'l mes bó per fiscal d' imprenta?—Sant Sever.

¿Y 'l sant qu' esqueixantne un tros serviria per vestir? Sant Pantal-e-on.

¿Y 'l sant que arriba á tots los porchs?—Sant Martí.

Un tinent arresta un soldat porque no l' hi ha fet lo saludo.

Res... reminiscencias de la antigua disciplina.

Uns quans dias després torna á passar y tampoch lo saluda.

—Es dir, minyó, que 'l calabosso t' agrada molt per lo que 's véu. Fa poch t' hi tanco porque no'm saludas: avuy tornas á anarhi per lo mateix...

—Ay... ay... ¡qué no sab porque no l' hi saludat?

—Digas. ¿Perqué?

—Perque 'm pensava qu' encare estava enfadat del altre dia.

L'Ex-emperatriz Eugenia ha regalat al séu fill un álbun, ab los retallets de tots los articles y sueltos, que sobre la proclamació de D. Alfonso publica la premsa francesa.

Tant mateix hi ha mares bèn despiadadas.

¡Vaya un modo de ferli venir salivera á la pobre criatura!

Segons la *Crónica* 's torna als capellans que ans lo tenian l'edifici de Sant Felip Neri.

Los tribunals de justicia's quedan al carrer. Aixó es un gran conflicte.

¿Com s' ho farà la justicia, indomiciliada, 'l dia que un govern d'aquells moderats, restableixi la antigua ley de vagos?

Entre 'ls ferits de una acció tinguda últimament en lo Nort, hi figura 'l cabecilla *Ochavo*.

¡Un *xavo foradat!*

L'hisenda carlista está salvada!!

Al anar á donar garrot á un pillo, deya aquest al butxí:

—May havia ocupat una posició tant elevada: aquesta es la primera *corbata* qu' estreno.

TEATRO CATALÁ.

LA FILLA DEL MARXANT.

ACTE 2.º ESCENA XV.

¡Si lo vostre cor se ven,
jo aqui tinch or per comprar!

Com diguerem en lo número anterior, lo dijous de l' passada senmana s' estrená en lo Teatro Romea *La filla del marxant*, drama en tres actes escrit per los senyors Feliu y Codina y Soler (Pitarra). L' estreno va ser un aconeixement, l' éxit obtingut per la obra tal com sols l' alcanza en Barcelona lo teatro Catalá.

Ab mes espay del que podém disposar, fariam un judici que al menos ab estensió correspongués á la importancia del drama; pero debem circunscriurens y ab pocas paraulas procurarem dir lo molt que desitjariam.

La filla del marxant es una concepció de gran atreviment, escrita ab nervi y acabada ab minuciositat; d' aqui que lo que mes se fassi notar en ella sigui un argument eminentment dramátich y una pasmosa abundancia de detalls.

Un carácter principal descolla: l' avi. Per

nosaltres eixa figura es la millor creació entre los personatjes de la obra. Detrás d' ella segueixen la de Ventura y la noya encara, que las del notari, pintor y escribent guanyin á las dos en detalls característichs.

Lo desarrollo de l' acció mostra l' ingeni y esperiencia que los autors han probat tantas vegadas. Las situaciones d' interés abundan sense monotonía y la naturalitat y la claretat ro faltan may. Moltas escenas podriam citar entre las notables que 'l públich no 's cansa d' aplaudir en cada representació; pero obligats á resumir depresa, sols farem recort de la que representa la lámina que publiquem. Los quatre personatjes que en ella jugan están conmoguts per diversas passions; Ventura vol comprar ab or als que fan sufrir á sa filla, Andreu (l' avi) espera anhelosament que Ventura

confessi ser pare pera venjarse y lo notari y son escribent plens d' avaricia, duptan entre admetrer l' or ó continuar la intriga.

Resumint, perque l' espay nos falta y nos sobran cosas que dir: *La filla del marxant* es un drama que bastaria per fer la fama de sos autors y está destinat á ser mes considerat y aplaudit quan mes se conegui.

Hasta un altre dia donchs: acabém avuy dihent com al comensar, que l' éxit va ser un dels que sols alcanza 'l teatro catalá en Barcelona, notable que la execució déu ser judicada quan la tindrem mes coneguda; y que nostres lectors dehuen apresurarse á veurer *La filla del marxant* segurs de que convindrán ab nostres apreciacions.

X. X.

CANTARELLAS.

Escòltam y vaig a dirte
dugas cosas que may passan:
la tèva cara de fura
y mitja pesseta falsa.

D. x.

Perque portas l' anyadit
de cabells de una escriptora,
sempre t' estàs alabant
de no teni un pèl de tonta.

LL DEL 69.

Vés si n' es de blau lo Cell!...
Vés si n' es de blau lo mar!...
Donchs ab un bastò 'l teu pare
encar m' ha deixat mes blau!

P. B.

L' amor que sempre t' he dut
Jay Carmeta, n' es tant gran,
que 't jur' que de avuy en vuit....
serà la senmana entrant.

T. R.

Quan te posas al piano,
á tocar, dos sempre som:
perque al sentir com lo tocas
desseguit jo toco 'l dos.

P. K.

Dos parlavan de mentidas.
Com que á qui del llop parla 'l llop l' hi surt,
passava en aquell moment l' embustero mes
gran que hi havia en lo poble.
—Tú l' hi cridan, si dius aviat una mentida
bèn depressa y bèn bonica, 't poném una pes-
seta.
—Donchs vinga 'l duro que are mateix acaba-
ban de prométre'm: la mentida ja está.

—¿Y bé ¿vosté es soltera, casada ó viuda?
preguntava una mestressa á una minyona que
anava á llogárseli?
—Casada.
—¿Y 'l seu home?
—Lo tinch á Tarragona.
—¿Y aixó?
—Com que vá confessar un robo...
—Fora... fora... búsq'ís amo, no vull aquí
casa gent que s' esgarri de confessar un robo,
y no s' esgarri de cométre'l.

Un senyó molt caritatiu, exercia las obras de
misericordia visitant als presos.
Un dia veje en un calabosso á un jove d'
aspecte decent y ayre distingit.
—Y vosté jove ¿perque 's troba en aquest
trist estat? Desahogui en mí tot lo seu cor, y
cregui que faré tots los possibles pera consola-
rlo.
—Ay senyor... ningú ho diria: me han dut
aquí per massa afició á las lletras.
—Pobre jove! exclamá 'l filántropo. Tal ve-
gada las novelas perniciosas... la lectura l'
haurán arrastrat al precipici.
—No senyor, no: m' hi ha arrastrat l' haver
falsificat una lletra de cambi.

Un cassador contava la següent mentida:
—Perque veyéu un cas bèn extraordinari,
escoltéu. Era una mitj-diada de primavera.
Cansat de trascar sense trobar ni un gafarró,
m' ajech al pèu de un arbre. Jo no sé si deu-
ria dormirme ab la boca oberta ó que, lo cert es
que al despertarme 'm trobo ab que una guat-
lla anava á ferme niu dintre la boca.
Una riatllada general acullí la mentida.
—¿Que potsé 'n duptéu? exclamá 'l cassador
desafiant á tothom ab la mirada.
—Que n' hem de duptar, replica un dels
oyents... ¿Que n' hem de duptar... si are mateix
la guatlla t' acaba de sortir dels llabis!

EPICRAMAS

—Ni una jota sab vosté
deya un mestre que jo se,
donant lliçó á una pagesa
—No es vritat ella digué.—
Y ballá l' aragonesa.

A.

Visitá un observatori
ab la dona de bresset
lo ximple D. Gregori de
y un que no era gens ximplet.
Mentres ell lo Cel mirava
l' altre á sa dona abressava
—Dech sè cego ó dech sè borni
no veig res, deya ab enfado.
—Miri un xiquet ab cuydado
y ha de veure á Capricorni.

L. T. C.

Deya un advocat dels grans:
—Se 'm queixan los parroquians
de que á perdre plets m' afanyo:
si per ells ne perdo tants,
lo que 's per mí sempre guanyo.

LL DEL 69.

—¿Cóm s' explica D. Ventura,
sent tan alt y gros vosté,
que 's casi ab donya Mercè
que 's tant baixa d' estatura?
—Lo motiu es molt plausible,
l' hi contestá: don Climent,
creguim á mi; del dolent
prenguin lo mes poch possible.

T. R.

SOLUCIÓ

que correspon a lo insertat en l' úl-
tim número de la Campana.

- 1.ª SALT DEL CABALL Y XARADA.
Casi tots tenim primera:
desgraciad lo qui no 'n té,
y si es de segona y prima
la volém agatar bé.
Tercera crema sens véures
quart-tres d' or no puch tenir:
mon tot es isla apartada
qu' en passarla hi ha perill.
- 2.ª ANAGRAMA.—Fira—Frai—Fira—Fiar—Rifa.
- 3.^a PREGUNTA 1.^a—Lo corder.
- 4.^a Id. 2.^a—Matalasé
- 5.^a PROBLEMA ARITMETICH.—Al sortir de casa 'n duya 17:
al primer pobre n' hi dona la meytat mes mitja, que son 8:
al segon la meytat mes mitja de las 7 restants que son 4:
y al tercer la meytat mes mitja de las 3 restants que son du-
gas, qu' dantse 'n una no mes.
- 6.ª FUGA DE VOCALS Y CONSONANTS A L' HORA.
Jo 'ls donaria una fuga
picanta com correspon;
pero 'l dissapte veuria
lo govern la solució.
- 7.ª XARADA 1.ª—Pen-ti-na-do-ra.
- 8.ª XARADA 2.ª—Co-man-dan.
- 9.ª ENDAVINALLA —Sabre
Han endevinat totas las solucions, los ciutadans Doble sis y
Bona nit: y totas menos las 1 y 6, Dos amichs: menos las
5 y 4, D. Miá y Net: menos las 3, 5 y 6, Aragonés catalá:
menos las 1, 3 y 6, Llofríus de Solomayor: las 2, 4, 7, 8, y 9,
Comich d' Horta, Jenani y j...ll: las 3, 4, 5, 7 y 9, Un Ba-
datoni: las 2, 4, 7 y 9, Caballero Artagnan; las 2, 7, 8 y 9,
Nyela; las 2, 4, 8 y 9, Laxiel; las 3, 4 y 9, Perico Matalasé,
sé, Marrameu y Un sagristá; las 7, 8 y 3, Segimon Taramba
y Murlius; las 4 y 9, Manxaire, Un fisich y Buridan; las 7 y
9, Desahogat; las 3 y 4, Un guenyo; las 2 y 9, Filla del Mar-
xant y la 2 no mes, Esquirol.

MA-DA-GAS-CAR.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Han remés xaradas ó endavinallas dignes de insertarse 'ls
ciutadans Dos escabellats, Laus tibi crispis, Ralip, Dos Bali-
ga-balagas tarrasenchs, Estudiant de Badalona y Aragonés
Catalá.
Ciutadans Cómich d' Horta. Acceptém lo seu salt del caball
y la pregunta.—Jenani. Bèn versificad lo que 'ns envia; pe-
ro careix de la segona paraula del títol de la Campana.—Un
badaloní. Aprofitaré la segona pregunta.—Laxiel. Igual que
la combinació del seu anagrama.—Perico Matalasé. Soneto
y cantarellas he: lo demés... punts suspensius.—Desahogat.
L' última pregunta es aprofitable.—Muslin. Si l' epigrama no
fos literalment mal traduhit, l' hi agrahiriam.—Esquirol. Hi
anirà la fuga de consonants.—Aragonés Catalá. La senma-
na passada va fer tart, queda contestat en lo lloch correspo-
nent.—Vicentó. Lo primer quento pot anar, si no hi ha in-
convenients exteriors, en fin: ja 'ns entén: lo demés no fila.—

Ciutadans D. Miá y Net, Crispin y C.^a, Puig Caballé, Un fi-
sich, Nyela, Pere Pau, Llofríus, Amich de la Campana, Un
federal, Dos amichs, Jepich de Badalona, Segimon Caramba,
Buridan, Filla del Marxant y Gat dels freres. Lo que aques-
ta senmana 'ns envia no fá per casa.—Dos germans de llet.
Hi anirán los quentos: lo demés no.—Dos escabellats. La
poesia de vostés es molt desaiunyada, y además poch nova en
lo fondo.—Laus tibi Crispis. En lo que 'ns envia, com sem-
pre hi ha de tot, y entre aquest tot, cosas molt cayetas.—
Ralip. Lo salt del caball bé: l' escartaré.—Dos baliga-bala-
gas, tarrasenchs. Arreglada la fuga de consonants, podrá
anarhi.—Guilera. Ins rtaré los epigramas.—Pescador de
caña. Lo que 'ns envia com á fuga de vocals, ho posaré en
prosa y en forma de quento.—j...ll! Los epigramas pecan de
ser traduhits y mal versificats.—Boixompaig. Enterats, y
gracias per sa condescendencia.—Promés de la Cosina. En lo
que 'ns envia no hi trobém lance.—Quimel M. P. Sabado-
llenç. Tot lo que 'ns envia peca de mal versificat.—Enrich
Xarau. Acceptém la fuga, dos cantarellas y dos epigramas.—
Cusi de la Angelona. Lo sonet es mal versificat y digue de
que s' arregli: la poesia sense un fondo molt nou, té la for-
ma tant descuidada y poch espontánea, que necessita algun
entreteniment.—Dos parents de lluny. Casi tot lo que 'ns en-
via es digne de insertarse.—Escabellat reusense. Lo seu
quento arreglat podrá anarhi.—A. F. O. Respecte á la poesia
vosté té rabó: té poca sal y molt pebre, de pebre massa pels
paladars delicats que corran en temps de monarquia.

FUGA DE VOCALS.

L. s. c. r. l. n. s. d. l. m. n. t. u. y.
.n. cr.. s. l. n. p. r. r. n.
p. r. p. r. b. r. q. . 's. c. r. t. ll.
d. t. r. s. d. l. cr.. l. d. . bl.

PERE BOTERO.

FUGA DE CONSONANTS.

.a .u. a .e .o. o. a. .
.a .e. . a. e. e. e. . a. . a. .

PAU DELS TIMBALS.

PREGUNTAS.

- 1.ª Quan somnia una noya qu' enrahona ab lo
seu promés ¿ahont té la má?
- 2.ª Quinas son las dugas cosas mes oposadas,
y que á pesar de tot no poden subsistir l' una sens
l' altra?

j...ll

ANAGRAMA.

Si anánte 'n per fora, 't tot
de tot ab alguna bestia,
de quatre tot, enganxada
de tot en cotxe ó carreta,
y passa pel teu damunt
ja pots dir que has tot, si créume,
á no ser que un tot d' aquells
que en curar polas son mestres
de moltons y de caballs
vinga á auxiliarte depressa.
Cinch lletras, sis solucions
¿Barrini senyor Canons!

M. P. SABADELLENCH,

CALCUL ARITMETICH.

Se troban dos estudiants.—Noy diu un d' ells
¿Pots deixarme cinch duros?—Ho sento, l' altre
respon; pero m' es impossible de tot punt. Ten-
dría lo que 'm demanas, si tingués altre tant de lo
que tinch, mes la meytat, mes la quarta part,
mes un ral. Ab aixó ja 'u veus tu mateix.
¿Quans rals duya á la butxaca?

MATA-BARRETS.

I.

L' hu-cinch que molt tres-quarta es
y tot de dos-cinch molt bona,
cria un quart y un quart-quint-tres
qu' engrescan molt á la dona.
Mes d' ensá que un d' ells nullá
la tot que dú 'l seu promés,
enrabiada vá jurá
no criar bestias may mes.

DOS AMICHS.

II.

Diu quarta-tres que voldria
que un tot l' hi fés.
Vaig dirli que quan faria
nit hu-dos-tres.

ENRICH XARAU.

ENDAVINALLA.

Sens mi no's fá res
y sens mi 's fá molt:
si no 'u endavinás
será que no vols.

VICENTÓ.

(La solució en lo próxim número.)

IMP. V. Y F. GASPÀR, ATAULFO, 14.
Lopez editor.—Rambla del Mitj 20.